МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено
на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 26 серпня 2021 р.)

Завідувач катедри _____ З. О. Купчинська

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Сучасна українська літературна мова (синтаксис)»,

що викладається в межах ОПП"Українська мова та література" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія.

Спеціалізації: 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська; 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська; 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська; 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська

Львів - 2021

Назва дисципліни	Сучасна українська літературна мова (синтаксис)
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Катедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. 035 Філологія. Спеціалізації: 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська; 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська; 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська; 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська
Викладачі курсу	доц. Труш О.М., асист. Бурак Р. Р.
Контактна інформація викладачів	olenka.m.t@gmail.com, romania_burak@ukr.net
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	понеділок (11.30), п'ятниця (09.00; 13.10) Он-лайн консультації за попередньою домовленістю. Для погодження часу он-лайн консультації слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	http://philology.lnu.edu.ua/course/suchasna-ukrajinska-mova-5
Інформація про дисципліну	Дисципліна " Сучасна українська літературна мова (синтаксис)" є основною дисципліною зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації: 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська; 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська; 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська; 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, для освітньої програми "Українська мова та література". Ця дисципліна викладається в 6 і 7 семестрах в обсязі 4,5 кредитів (3 кредити в 6 семестрі, 1,5 кредиту в 7 семестрі) (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Курс синтаксису сучасної української мови призначений для студентів зі спеціальностей слов'янських мов «болгарська, польська, російська, сербська, словацька,словенська, хорватська, чеська мова та література» третього та четвертого років навчання. Як частина обов'язкової програми цей курс дає студентові знання із синтаксичної будови української мови: словосполучення, речення (простого і складного), засобів ускладнення; вчить аналізувати синтаксичні одиниці, явища, процеси сучасної української мови у зв'язку з побудовою зв'язного тексту, аналізом реченнєвих параметрів, позамовних та внутрішньомовних аспектів комунікації, пунктуаційними нормами.
Мета та цілі дисципліни	Мета – сформувати у студентів систематизовані знання про традиційні підходи у класифікації та аналізі синтаксичних категорій і синтаксичних одиниць в академічній граматиці. Загальнотеоретичні цілі курсу полягають у тому, щоб:

	• зрозуміти синтаксичну структуру української мови як систему, для компонентів якої характерні певні типи зв'язків і відношень, зокрема особливості підрядних і сурядних словосполучень, способи вираження граматичної основи та другорядних членів речення, засоби ускладнення простих речень, різновиди складних речень, синтаксичні відношення та способи зв'язку між предикативними частинами складних структур; • усвідомити зв'язок між окремими синтаксичними явищами, а також зв'язок синтаксичних одиниць із одиницями інших ієрархічних рівнів мови, зокрема морфологією та лексикологією; • стати обізнаним із сучасними синтаксичними теоріями та підходами у вивченні синтаксичних одиниць в академічній граматиці. Практичні цілі курсу синтаксису передбачено реалізувати в таких аспектах: • вмінні виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати (за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями); • робити повний синтаксичний аналіз речень будь-якої структури, зокрема: загальний синтаксичний аналіз простого речення за комунікативними та структурно-граматичними особливостями, • визначати та аналізувати члени речення, • характеризувати різновиди складних речень, зображати складне багатокомпонентне речення в горизонтальній та вертикальній схемах; • правильно розставляти розділові знаки та пояснювати їх відповідно до синтаксичних одиниць та явищ.
Література для вивчення дисципліни	***Основна*** Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К.,2010. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. – К., 1984. – С.194–253. Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч.2. – Синтаксис. – К., 1965. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. ***Додаткова*** ***Словосполучення*** Дудик П.С. Сурядні словосполучення: основні питання теорії //Проблеми граматики і лексикології української мови. – Зб. наук. праць. – К., 1998. – С. 3–9. Дудик П.С. Словосполучення в українській літературній мові. – К., 1998. – 136 с. Дудик П. С. Словосполучення, сполучення слів і слово // Система і структура східнослов'янських мов. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 1998. – С. 208-213.

	Кротевич Є. В. Типи підрядного зв'язку між словами в українській мові // УМЛШ. – 1954. – №2.
	Кротевич Е. В. Словосочетание как строительный матеріал предложения // Вопросы славянского языкознания. – Львов, 1955. – Кн. IV. Перевидання: Кротевич Е. В. Словосочетание как строительный матеріал предложения // Видатні вчені Львівського університету XX ст.: Є. В. Кротевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – С. 175-238.
	Кучеренко І. К. Предмет і об'єкт синтаксису // Українське мовознавство. – К., 1973. – № 1.
	Кучеренка І. Лексичне значення прийменника // Мовознавство. – 1973. – №3. – С.12-23; // Кучеренко І. Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. – С. 38- 56.
	Кучеренко І. Фразеологізм як об'єкт синтаксису // Українське мовознавство: Республіканський міжвідомчий збірник. – К.,1982. – №10. – С.9-15.
	Меншиков І. І., Попова І. С. Структура словосполучення в сучасній українській літературній мові. – Дніпропетровськ, 2000. – 36 с.
	Слинько І.І., Гуйванюк В.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.
	Удовиченко Г.М. Словосполучення в сучасній українській літературній мові. – К., 1968. – 228 с.
	Просте неускладнене речення
	Безпояско О.К. Інфінітив у функції другорядних членів // Укр. мова і літ. в школі. – 1984. – № 3. – С. 51–53.
	Дудик П.С. Неповні речення в сучасній українській літературній мові // Дослідження з синтаксису української мови. – К., 1958. – С.129–260.
	Дудик П.С. Синтаксис сучасного українського розмовного мовлення (Просте речення. Еквіваленти речення). – К., 1973.
	Єрмоленко С.Я. Категорія предикативності // Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975. – С. 5–11.
	Іваницька Н.Л. Взаємна зумовленість форм головних членів двоскладного речення // Укр. мова і літ. в школі. – 1979. – № 10. – С. 28–34.
	Іваницька Н.Л. Двоскладне речення в українській мові. – К., 1986.
	Іваницька Н.Л. Синтаксис простого речення: Складні випадки аналізу. – К., 1989.
	Іваницька Н.Л. Складений присудок як синтаксична структура //Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975. – С. 59–85.
	Ключковський Б.Г. Прикладка і сполучення неприкладкового характеру // Укр. мова і літ. в школі. – 1976. – № 12. – С. 20–29.
	Коструба П.П. Поняття предикативності і проблема класифікації комунікативних одиниць мови // Проблеми синтаксису. – Львів, 1963. – С. 3–9.
	Москаленко Н.А. Підмети, виражені словосполученням // Укр. мова і літ. в школі. – 1970. – № 9. – С. 23–33.
	Недбайло Л.І. Структура підмета // Синтаксис словосполучення і простого речення. – К., 1975. – С. 46–59.
	Слинько І.І. Типи простих речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1977. – № 9. – С. 48–53.
	Слинько І.І. Чи є односкладні речення? // Мовознавство. – 1985. –

	№ 4. – С. 48–53. Швець І.Р. Синтаксичні функції інфінітива в сучасній українській літературній мові. – Одеса, 1972. Шульжук К.Ф. Повні і неповні речення // Укр. мова і літ. в школі. – 1971. – № 6. – С. 25-30. **Ускладнене речення** Висоцький А. В. З історії вивчення вставних і вставлених частин речення //Система і структура східнослов'янських мов. – К.: НПУ ім.. М. П. Драгоманова, 1998. – С. 218-223. Вольська Ю. В. Основні теоретичні засади ускладнення в сучасному українському мовознавстві // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2004. - №19 – С. 230-234. Кульбабська О. В. Вторинна предикація у простому реченні: Монографія. – Чернівці, 2011. – 627 с. Кучеренко І.К. Вокатив як виразник функціонуючого члена речення // Проблеми синтаксису. – Вид. ЛДУ, 1963. – С. 64–73. Кучеренко І.К. Логіко-синтаксична природа речень з однорідними членами // Мовознавство. – 1976. – № 4. – С.29–37. Кучеренко І.К. Речення з кількома присудками // Мовознавство. – 1975. – № 5. Павлович П. І. Вживання дієприслівників // Українська мова і література в школі. – 1965. – №12. Скаб М. С. Функціональна сфера апелятивності у слов'янських мовах та її інтерпретація лінгвістами // Матеріали міжнародної славістичної конференції пам'яті К.Трофимовича. – Том 1. – Львів: Літопис, 1998. – С. 230-234. **Складне речення** Бевзенко Структура складного речення в українській мові. – К., 1987. Богдан М. М. Складнопідрядні речення з підрядними означальними // УМЛШ – 1986. – №6. – С. 36-44. Грищенко А.П. Складносурядне речення в сучасній українській літературній мові. – К., 1969. Гуйванюк Н.В., Кульбабська О.В. Складні ускладнені речення: Теоретично-практичний блок. – Чернівці: Рута, 2003. – 145 с. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові конструкції в сучасній українській мові. – К., 1980. Зарицька В. Г. Синкретичні типи підрядності в системі складного речення*:* Автореф. дис…канд. філолог. наук: 10.02.01. – Донецьк, 2004. Кучеренко І.К. Зміст поняття "пряма мова" з погляду синтаксису. // Укр. мова і літ. в школі. – 1964. – № 7. – С. 24–28. Медушевський А.П. Структурно-семантична класифікація складнопідрядних речень // Укр. мова і літ. в школі. – 1974. – №10. – С.83–85. Христіанінова Р. О. Складнопідрядні супровідні речення: проблема інтерпретації // Мовознавчий вісник. – С. 250-259. Христіанінова Р.О. Традиційні й нові класифікації складнопідрядних речень/ Р. Христіанінова // Українська мова і література в школі : Науково-методичний журнал. – 2010. – № 1. –

	С. 35-38. Шульжук К.Ф. Складні багатокомпонентні речення в українській мові. – К., 1986. Шульжук К.Ф. Складні речення з різними видами зв'язку // Укр. мова і літ. в школі. – 1987. – № 7. – С. 44-48.
Тривалість курсу	Два семестри (6, 7)
Обсяг курсу	Загальний обсяг 135 годин (90+45), у т. ч. 26 годин лекційних (16+10), 42 години практичних занять (32+10) і 67 години самостійної роботи (42+25). 4,5 кредитів ЄКТС (3+2). 4 модулі.
Очікувані результати навчання	Студент повинен **знати**: • предмет і завдання синтаксису української мови, методологічну основу, основну літературу з питань курсу; • типи синтаксичних зв'язків; • основні поняття синтаксису; • синтаксичні одиниці; • різні підходи до аналізу синтаксичних одиниць: формально-граматичний, семантико-граматичний та комунікативний; **уміти**: • виокремлювати з речень словосполучення та всебічно їх характеризувати: за структурою, типом і способом зв'язку, за частиномовним вираженням головного компонента, за синтаксичними відношеннями; • робити повний синтаксичний аналіз простих речень, зокрема: загальний синтаксичний аналіз за комунікативними та структурно-граматичними особливостями, визначати та аналізувати члени речення; • виявляти та аналізувати засоби ускладнення в реченні, встановлювати умови та засоби відокремлення членів речення; • робити повний синтаксичний аналіз складних речень, зокрема характеризувати різновиди складних речень за типами зв'язку, (підрядний, сурядний, безсполучниковий), визначаючи зокрема у цих типах структурно-семантичний та семантико-структурний вид (різновид); зображати складне речення у горизонтальній та вертикальній схемах; • правильно розставляти розділові знаки та коментувати їх відповідно до правил уживання синтаксичних одиниць та явищ.
Ключові слова	Словосполучення, узгодження, керування, прилягання, семантико-синтаксичні відношення обставинні, означальні, об'єктні, частиномовна належність, синтаксично зв'язані одиниці, речення, висловлювання, член речення, підмет, присудок, означення, додаток, обставина, односкладні / двоскладні речення, повні / неповні речення, поширені / непоширені речення, стверджувальні / заперечні висловлювання, розповідні / питальні / спонукальні речення, засоби ускладнення, відокремлені члени речення, непівпредикативні відокремлені члени речення, відокремлені поширені/ непоширені означення, відокремлені узгоджені / неузгоджені означення, відокремлення прикладок, відокремлені додатки, відокремлені уточнювальні члени речення, однорідні

	члени речення, вставні та вставлені компоненти, звертання, складносурядне речення, складнопідрядне речення, безсполучникове речення, види та різновиди підрядних речень, горизонтальна схема, вертикальна схема, розчленована / нерозчленована структура, підрядні з'ясувальні, підрядні означальні, підрядні обставинні.
Формат курсу	Очний, дистанційний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік (6 семестр), іспит (7 семестр)
Пререквізити	Морфологія сучасної української мови, лексикологія української мови, загальне мовознавство, пунктуація української мови.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Вивчення синтаксису сучасної української літературної мови передбачає застосування загальнонаукових методів – аналітичного та синтетичного, а також лінгвістичних методів: • структурний метод аналізу використовується для оцінки формально-граматичної структури речення, а саме таких ознак речення, як просте / складне, поширене / непоширене тощо; • на основі компонентного аналізу базується виокремлення членів речення, кількості предикативних частин у багатокомпонентних конструкціях, встановлюється структурний тип словосполучення; • дистрибутивний метод аналізу – для встановлення семантичної відстані між дистанційними членами речення, для оцінки складеного характеру головних членів речення, поширених (граматикалізованих) другорядних членів речення тощо; • метод трансформаційного аналізу – один з основних, найчастіше застосовуваний для підтвердження вірогідної оцінки щодо семантико-граматичних параметрів синтаксичної одиниці. Зокрема використовується у межах цього методу прийом субституції – заміна одних компонентів синонімними одиницями для визначення семантики членів речення, зокрема неморфологізованих, семантико-синтаксичних відношень у складному реченні (зокрема складнопідрядному та безсполучниковому), модальності простого речення чи окремої предикативної частини в складному. У межах трансформаційного аналізу також використовується техніка(прийом) елімінування (опущення), з метою встановлення достовірності окремих семантико-граматичних показників речення, як-от синтаксичної неподільності словосполучення у реченні, оцінки окремих членів речення з погляду аналітизму / синтетизму.
Необхідне обладнання	Дошка, проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: • практичні: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • модулі: 30 % семестрових оцінок; максимальна кількість балів 30; • екзамен: 50 % семестрових оцінок. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.

	Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесности. Виявлення ознак академічної недоброчесности в роботі студента,незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів**. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів письмових робіт (в третьому семестрі), курсової роботи (в четвертому семестрі), а також бали, набрані впродовж семестру за виступи з доповідями та рецензіями на семінарі, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесности не толеруються.
Питання до екзамену.	**6 семестр навчання** 1. Типи синтаксичних зв'язків: предикативний, підрядний, сурядний (загальна характеристика). 2. Словосполучення як синтаксична одиниця. Відмінність між словосполученням і реченням, словосполученням і словом. 3. Підрядні словосполучення. Поділ підрядних словосполучень за частиномовною належністю головного компонента. 4. Характеристика підрядних словосполучень за ступенем семантичної спаяності їх компонентів та за структурою. 5. Узгодження як спосіб зв'язку між словами, його різновиди (власне граматичне, смислове, умовно-граматичне, асоціативно-граматичне, тяжіння, кореляція). 6. Керування як спосіб зв'язку між словами, його різновиди. 7. Прилягання як спосіб зв'язку між словами. 8. Різновиди семантико-синтаксичних відношень між компонентами підрядних словосполучень. 9. Речення і його ознаки. Аспекти вивчення речення (формально-синтаксичний, семантико-синтаксичний та комунікативний). 10. Основні поняття та одиниці семантико-синтаксичного рівня речення. Основні поняття комунікативного аспекту речення. 11. Типи речень за характером відношення повідомлюваного до дійсності (модальністю). Заперечні речення і їх різновиди.

	Граматичні засоби вираження заперечення. 12. Типи речень за метою висловлювання. Питальні речення і їх різновиди. Спонукальні речення. Граматичні засоби оформлення спонукальних речень. 13. Граматична основа двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Підмет. Частиномовне вираження підмета. 14. Типи підметів за структурою. 15. Присудок. Типи присудків за структурою та за морфологічним способом вираження. Простий присудок і способи його вираження. Засоби ускладнення простого присудка. 16. Складений дієслівний присудок. 17. Складений іменний присудок. Складений прислівниковий присудок. Питання у мовознавчій літературі про складний (подвійний) присудок. Другорядні члени речення. Морфологізовані і неморфологізовані другорядні члени речення. Частиномовне вираження морфологізованих/ неморфологізованих означень, додатків, обставин. 18. Означення і його різновиди (узгоджені / неузгоджені, непоширені / поширені), морфологічний спосіб вираження. Означення-прикладка. 19. Додаток і його різновиди (прямі/ непрямі, морфологізовані / неморфологізовані). 20. Обставини і їх різновиди (загальна характеристика семантичних груп). Морфологізовані / неморфологізовані обставини, спосіб вираження. 21. Односкладні речення як структурний різновид простих речень. 22. Означено-особові, неозначено-особові та узагальнено-особові речення, безособові та інфінітивні речення. 23. Номінативні речення і їх різновиди. Генітивні та вокативні речення. 24. Неповні речення. Різновиди неповних речень (власне неповні та еліптичні). Нечленовані речення (слова-речення). **7 семестр навчання** 1. Ускладнені прості речення, їх особливості. Засоби ускладнення простих речень. 2. Речення з однорідними членами і їх характеристика. Особливості ряду однорідності. Узагальнювальні слова при однорідних членах речення. Речення з однорідними і неоднорідними означеннями. 3. Речення з відокремленими членами. Причини, засоби і умови відокремлення членів простого речення. Напівпредикативні і уточнювальні відокремлені члени речення. Відокремлення напівпредикативних та способи вираження напівпредикативних означень. 4. Напівпредикативні обставини: способи вираження, відокремлення поширених і непоширених обставин. 5. Відокремлені додатки. 6. Уточнювальні члени речення: їх специфіка у порівнянні з напівпредикативними відокремленими членами. Умови та засоби відокремлення уточнювальних членів речення. 7. Парентези як засіб ускладнення (вставні та вставлені

	компоненти). 8. Звертання як засіб ускладнення простого речення. 9. Складне речення: структурно-змістові та інтонаційні особливості структури. 10. Класифікація складних речень. 11. Складносурядні речення. Автосемантичні та синсемантичні предикативні частини. Семантико-синтаксичні відношення між предикативними частинами. Засоби зв'язку. 12. Принципи класифікації складнопідрядних речень (логіко-граматична, формально-граматична та структурно-семантична). 13. Засоби формального зв'язку підрядної частини з головною та різновиди підрядного зв'язку. 14. Складнопідрядні речення з підрядними означальними (присубстантивно-означальні та займенниково-означальні). 15. Складнопідрядні речення з підрядними з'ясувальними. 16. Складнопідрядні речення з підрядними обставинними (місця, часу, причини, мети, умови, способу дії, порівняльні, міри і ступеня, наслідкові, допустові). Складнопідрядні супровідні. 17. Складнопідрядні речення з кількома підрядними. Їх різновиди. 18. Безсполучникові складні речення. Загальна характеристика. 19. Класифікація безсполучникових складних речень (за семантико-синтаксичними відношеннями, структурно-семантичний тип). 20. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. 21. Багатокомпонентні складні речення з різними типами зв"язку. 22. Поняття періоду як синтаксичної структури та складного синтаксичного цілого (надфразової єдності). Речення з прямою мовою.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	7 семестр **МОДУЛЬ І. Словосполучення**				
24 т. 12.02. 2021 2 год.	Предмет і об'єкт синтаксису. Основні синтаксичні одиниці. Словосполучення як синтаксична одиниця. Типи словосполучень за типом зв'язку (підрядні, сурядні) та структурою (прості, складні), способом зв'язку (узгодження, керування, прилягання).	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Кучеренко І. Фразеологізм як об'єкт синтаксису // Актуальні проблеми граматики. – Львів, 2003. – С. 58-66. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Удовиченко Г.М. Словосполучення в сучасній українській літературній мові. – К., 1968.	Трактування обсягу поняття „словосполучення" у науковій літературі. 1 год.	17.02.2021
24 т. 18.02. 2021 2 год.	Характеристика підрядних словосполучень за типами щодо частиномовного вираження головного компонента (субстантивні, ад'єктивні, вербальні, нумеральні, прономінальні). Словосполучення за ступенем синтаксичної спаяності (синтаксично вільні, синтаксично зв'язані).	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.	Особливості семантичної спаяності компонентів словосполучення (синтаксично зв'язані, фразеологізовані та лексикалізовані словосполучення). 1 год.	25.02.2021
25 т. 19.02. 2021 2 год.	Розмежування поєднань синтаксичного та несинтаксичного характеру. Загальна характеристика способів зв'язку в підрядних словосполученнях.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.	Структурні особливості словосполучень. До проблеми складних словосполучень. Виділення з речення елементарних	26.02.2021

				одиниць. 1 год.	
26 т. 26.02. 2021 2 год.	Особливості кожного способу зв'язку в підрядних словосполученнях: 1) узгодження: власне граматичне / невласне граматичне, повне / неповне, умовно-граматичне, асоціативно-граматичне, смислове, кореляція, тяжіння); 2) керування: сильне / слабке, безпосереднє / опосередковане, подвійне, варіантне; 3) прилягання; різновиди відмінкового та іменного прилягання. Семантико-синтаксичні відношення у підрядному словосполученні. Основні та додаткові типи відношень. Атрибутивні (означальні), об'єктні, обставинні. Різновиди обставинних. Комплективні та апозитивні відношення.	лекція	Слинько І. І., Гуйванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Жовтобрюх М. А. Українська літературна мова. – К., 1984.	Сурядні словосполучення (структурні особливості, семантико-синтаксичні відношення). 2 год.	02.03.2021
26 т. 03.03. 2021 2 год.	Аналіз у підрядних словосполученнях способу зв'язку залежного компонента з головним. Розмежування різновидів узгодження, керування, прилягання. Розмежування різновидів (кореляція / іменне прилягання, сильне / слабке керування, власне граматичне / різновиди невласне граматичного узгодження). Морфологічні особливості головного та залежного компонентів при визначенні способів зв'язку.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.		
27 т. 04.03. 2021 2 год.	Аналіз семантико-синтаксичних відношень у підрядних елементарних словосполученнях. Складні випадки розмежування відношень (означальних та об'єктних відношень у субстантивних словосполученнях, об'єктних та обставинних відношень у вербальних словосполученнях тощо): методи та прийоми	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.		

	аналізу.				
28 т. 11.03. 2021 2 год.	Виокремлення з тексту та аналіз елементарних підрядних і сурядних словосполучень. Їх повний синтаксичний аналіз.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.		
Модуль ІІ. Просте речення					
28 т. 17.03. 2021 2 год.	Речення як основна синтаксична одиниця, його ознаки. Аспекти вивчення речення у сучасному мовознавстві (формально-граматичний, семантико-синтаксичний та комунікативний). Загальний синтаксичний аналіз речення.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. І. Білодіда. – К., 1972. Сучасна українська мова: Вихованець Р. І. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.	Типи модальностей речення. 1 год.	23.03.2021
29 т. 17.03. 2021 2 год.	Загальний синтаксичний аналіз речення за комунікативними та структурно-граматичними особливостями.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.	Аналіз речення в семантико-синтаксичному та комунікативному аспектах. 3 год.	24.03.2021
30 т. 18.03. 2021 2 год.	Двоскладне речення. Предикативний зв'язок. Підмет і присудок. Способи зв'язку між головними членами речення: координація, співвияв, співположення. Типи підметів і способи їх вираження: прості / складні. Ускладнені підмети. Структурні типи присудків і способи їх вираження у простому реченні. Простий дієслівний присудок. Складений дієслівний, іменний та прислівниковий присудки. Особливості та способи вираженні в складених	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.	Питання про слова-речення (комунікати). 1 год. Тире між підметом та присудком. 1 год.	30.03.2021

	присудках опорного компонента та зв'язкового. Ускладнені форми складених присудків. Складні (подвійні, гібридні) присудки, їх відмінність від складених.				
30 т. 25.03. 2021 2 год.	Встановлення граматичної основи двоскладного речення. Складні випадки встановлення граматичної основи (інфінітивний підмет + іменний присудок). Характеристика підмета: структурні типи, способи вираження, засоби ускладнення.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.	Ускладнені форми головних членів речення. 2 год.	31.03.2021
31 т. 31.03. 2021 2 год.	Характеристика присудка: структурні типи, способи вираження, засоби ускладнення. Складні випадки встановлення обсягу присудка в синтаксичному матеріалі. Аналіз головних членів речення в середній школі.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.	Питання про подвійний присудок (дуплексив). 1 год.	05.04.2021
32 т. 01.04. 2021 2 год.	Другорядні члени речення. Їх типи та способи вираження. Морфологізовані та неморфологізовані члени речення. Означення: граматичний тип (узгоджене, неузгоджене, прикладкове), структурні типи (непоширені, поширені). Граматичні способи вираженні означень. Додаток: граматичний тип (прямий, непрямий), морфологізований / неморфологізований, за характером залежності: придієслівний, присубстантивний, при адвербіальний, приад'єктивний. Обставина: семантичні різновиди (часу, місця, причини, мети, способу дії, міри і ступеня, умови, допусту); морфологізовані / не морфологізовані одиниці, поширені / непоширені.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.	Синкретичні явища в системі другорядних членів речення: синтаксичний матеріал. 4 год.	13.04.2021

	Синкретичні другорядні члени речення.				
32 т. 08.04. 2021 2 год.	Аналіз різних типів означень, додатків та обставин у реченні.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.	Особливості повного синтаксичного аналізу простого речення (загальний і за членами). 8 год.	14.04.2021
33 т. 14.04. 2021 2 год.	Складні випадки розмежування другорядних членів речення: обставин та придієслівних додатків, неузгоджених означень та присубстантивних додатків.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.		
34 т. 15.04. 2021 2 год.	Односкладні речення і їх різновиди. Речення, у яких головний член формально зіставляється з присудком: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні речення. Речення, у яких головний член формально зіставляється з підметом: номінативні, генітивні, вокативні речення. Неповні речення та їх різновиди. Власне неповні та еліптично неповні речення. Контектуальні та ситуативні власне неповних структур. Відмінність неповних речень від односкладних, критерії розмежування. Обірвані речення. Парцельовані структури. Статус нечленованих речень.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994. Курс сучасної української літературної мови / За ред. Л. А. Булаховського. – К., 1951. – Т. 2: Синтаксис. Кулик Б. М. Курс сучасної української літературної мови. – Ч. 2. – Синтаксис. – К., 1965.	Різні підходи до оцінювання односкладних речень. 2 год.	21.04.2021
34 т. 22.04. 2021	Характеристика різних типів та різновидів односкладних речень.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.	Питання про вокативні і ґенітивні речення у мовознавчій літературі. 2 год.	26.04.2021

2 год.					
35 т. 28.04. 2021 2 год.	Характеристика неповних речень. Складні випадки у розмежуванні односкладних та неповних речень.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.		
36 т. 06.05. 2021 2 год.	Повний синтаксичний аналіз речень: загальний та за членами речення.	практичне заняття	Кутня Г. Синтаксис сучасної української мови. Ч.І: Словосполучення і просте речення. – Львів, 2013. – 178 с. Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с.		
	МОДУЛЬ ІІІ Засоби ускладнення простого речення				
36 т. 12.05. 2021 2 год.	Просте ускладнене речення. Різні підходи у мовознавстві. Вивчення засобів ускладнення в академічній та шкільній граматиці. Класифікація засобів ускладнення. Граматичні та комунікативно-стилістичні засоби. Однорідні члени речення: тип зв'язку, семантико-синтаксичні відношення для сполучникового типу зв'язку. Ряди однорідних членів: відкриті / закриті, повторювані / парні. Додаткові засоби єдності блоку однорідних членів. Погляд на речення з однорідними присудками у синтаксисі.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Пунктуаційний та граматичний аналіз засобів ускладнення. 2 год. Різні підходи до характеристики речень з однорідними присудками (за І. Кучеренком). 1 год. Питання однорідності / неоднорідності означень. 1 год.	19.05.2021
37 т. 13.05. 2021	Характеристика однорідних членів речення. Аналіз речень із однорідними членами.	практичне заняття	Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.		20.05.2021

2 год.					
37 т. 20.05. 2021 2 год.	Речення з відокремленими членами: класифікація відокремлених членів речення, умови, засоби відокремлення, пунктуація речень. Відокремлені напівпредикативні члени речення. Відокремлені напівпредикативні означення. Напівпредикативні відокремлені обставини. Обов'язкове та факультативне відокремлене. Граматичний спосіб вираження.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Відокремлені напівпредикативні означення: пунктуаційні особливості. 2 год. Прикладка: особливості відокремлення. 2 год. Відокремлені напівпредикативні обставини: пунктуаційні особливості. 2 год.	27.05.2021
38 т. 26.05. 2021 2 год.	Аналіз речень з напівпредикативними відокремленими означеннями різних граматичних (узгоджені, неузгоджені, прикладкові) та структурних типів (поширені, непоширені) залежно від позиції щодо означуваного слова та інших чинників. Засоби відокремлення.	практичне заняття	Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.		
38 т. 27.05. 2021 2 год.	Аналіз відокремлених напівпредикативних обставин	практичне заняття	Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.		
	7 семестр				
1 т.	Речення з відокремленими уточнювальними	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010.	Уточнювальні члени	07.09.2021

03.09. 2021 2 год.	членами. Умови, засоби відокремлення. Статус відокремлених додатків. Факультативні умови відокремлення. Парентези як засоби ускладнення у мовознавчій літературі. Вставні та вставлені компоненти: порівняльний аналіз. Комунікативні-семантичні групи вставних та вставлених. Способи вираження., структурні особливості, розділові знаки. Вокатив у мовознавчій літературі. Звертання як засіб ускладнення і як окреме висловлювання (вокативне речення).		Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	речення: проблеми аналізу та пунктуації. 1 год. Семантика вставних компонентів. 1 год. Форми кличного відмінка як морфологічної форми звертання в іменниках різних відмін та груп. 1 год.	
2 т. 03.09. 2021 2 год.	Повний синтаксичний аналіз простих ускладнених речень із різними засобами ускладнення.	практичне заняття	Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.	Питання про відокремлені додатки в науково-навчальній літературі. 1 год.	16.09.2021
Модуль IV. Складне речення					
3 т. 17.09. 2021 2 год.	Складне речення. Загальна характеристика складного речення: за структурою (елементарні / багатокомпонентні, за типом зв'язку (складносурядні, складнопідрядні, безсполучникові). Комунікативні особливості складного речення у порівнянні з простим. Складносурядні речення та їх класифікація. Структурні особливості. Елементарні складносурядні Семантико-структурні (за семантико-синтаксичними відношеннями) та структурно-семантичні типи (автосемантичні та синсемантичні структури). Сполучні засоби.	лекція	Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	Перехідні явища в системі складних речень. 1 год. Пунктуаційний аналіз складного речення і тексту. 4 год.	15.10.2021
4 т.	Характеристика складносурядних речень.	практичне	Терлак З.М. Українська мова: Збірник	Розділові знаки між	30.09.2021

17.09. 2021 2 год.		заняття	вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.	предикативними частинами складносурядного речення: синтаксичний матеріал. 2 год. Різновиди семантичних відношень між предикативними частинами складносурядного речення. 1 год.	
5 т. 01.10. 2021 2 год.	Складнопідрядне речення. Принципи їх класифікації. Семантико-структурна та структурно-семантична класифікація елементарних складнопідрядних речень. Сполучні засоби.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.	Трактування безсполучникових речень у граматичній літературі. 1 год.	13.10.2021
6 т. 01.10. 2021 2 год.	Характеристика складнопідрядних означальних, з'ясувальних та обставинних речень. Різновиди, сполучні засоби, структурно-семантичний тип тощо.	практичне заняття	Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.	Логіко-граматична класифікація складнопідрядних речень. 2 год. Сполучні засоби у складнопідрядному реченні. 2 год.	18.10.2021
7 т.	Безсполучникові речення: структурно-	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.	Семантичні	28.10.2021

15.10. 2021 2 год.	семантичні типи, семантико-синтаксичні відношення між предикативними частинами, пунктуація. Багатокомпонентні складні з одним типом зв'язку. Горизонтальні та вертикальні схеми багатокомпонентних речень. Складнопідрядні багатокомпонентні речення (речення з однорідною та неоднорідною супідрядністю, з послідовною підрядністю; контаміновані структури).		Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О. Пономаріва. – К., 1994.	відношення та розділові знаки між предикативними частинами безсполучникового речення : синтаксичний матеріал. 2 год.	
8 т. 15.10. 2021 2 год.	Синтаксичний аналіз багатокомпонентних складнопідрядних речень.	практичне заняття	Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.	Різновиди багатоком-понентних конструк-цій щодо провідного типу зв'язку. 2 год.	04.11.2021
9 т. 29.10. 2021 2 год.	Складні сполучниково-безсполучникові багатокомпонентні конструкції. Період як синтаксична структура.	лекція	Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004. Дудик П. С., Прокопчук Л. В. Синтаксис української мови. – К., 2010. Слинько І. І., Гуйванюк В. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання. – К., 1994.	Оформлення чужої мови як непрямої. 1 год. Речення з фразеологізованими предикативними частинами. 1 год.	18.12.2021
10 т. 29.10. 2021 2 год.	Синтаксичний аналіз багатокомпонентних речень із різними типами зв'язку.	практичне заняття	Терлак З.М. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів: Світ, 1999. – 223 с. Загнітко А., Вінтонів М., Сегін Л. Український синтаксис. Семінарій. – Донецьк, 2007.		